

શ્રી ગોતમસ્વામીનો રાસ

ઢાળ પહેલી

વીર જિણેસર ચરણકમળ, કમલા કયવાસો,
પણમવિ પભણિશું સામિ, સાર ગોયમ ગુરુ રાસો;
મણ તણ વયણ એકંત કરવી, નિસુણો ભો ભવિયા,
જિમ નિવસે તુમ્હ દેહગેહ, ગુણગણ ગહગહીયા. ૧

જંબૂદ્વીપ સિરિભરહ ખિત્ત, ખોણીતલ મંડણ,
મગધ દેશ સેણિય નરેશ, રિઉદલ બલ ખંડણ;
ઘણવર ગુવ્વર નામગામ, જહિં ગુણગણ સજ્જ,
વિખ્પ વસે વસુભૂઈ તત્થ, તસુ પુહવી ભજ્જ. ૨

તાણ પુત્ત સિરિઈદભૂઈ, ભૂવલય પસિદ્ધો;
ચઉદ્દહ વિજ્જ વિવિહ રૂવ, નારીરસ વિદ્ધો (લુદ્ધો),
વિનય વિવેક વિચાર સાર, ગુણગણહ મનોહર;
સાત હાથ સુપ્રમાણ દેહ, રૂપે રંભાવર. ૩

નયણ વયણ કર ચરણ જિણાવિ, પંકજ જળ પાડિય.
તેજે તારા ચંદ સૂર, આકાશે ભમાડિય;
રૂવે મયણ અનંગ કરવિ, મેલ્હિઓ નિરધાડિય,
ધીરમેં મેરૂ ગંભીર સિંધુ, ચંગિમ ચય ચાડિય. ૪

પેખવિ નિરૂવમ રૂવ જસ, જણ જંપે કિંચિય;
એકાકી કલિ ભીતે ઈત્થ, ગુણ મેહલ્યા સંચિય,
અહવા નિશ્ચે પુવ્વ જમ્મે, જિણવર ઈણે અંચિય;
રંભા પઉમા ગૌરી ગંગા, રતિ હા વિધિ વંચિય. ૫

નહિ બુધ નહિ ગુરુ કવિ ન કોઈ, જસુ આગલ રહિઓ,
પંચસયા ગુણપાત્ર છાત્ર, હિંડે પરિવરિયો;
કરે નિરંતર યજ્ઞકર્મ, મિથ્યામતિ મોહિય,
ઈણે છલિ હોશે ચરણનાણ, દંસણ વિસોહિય. ૬

વસ્તુ છંદ

જંબુદ્વીપહ જંબુદ્વીપહ, ભરહવાસંમિ, ભૂમિતલમંડણ મગધદેશ,
સેણિય નરેસર; ઘણવર ગુવ્વર ગામ તિહાં, વિષ્ણુ વસે
વસુભૂઈ સુંદર, તસુ ભજ્જ પુહવી સયલ;
ગુણગણ રૂપ નિહાણ; તાણ પુત્ર વિજ્ઞાનિલો, ગોયમ
અતિહિ સુન્નાણ. ૭

ઢાળ ૨ ૭ (ભાષા)

ચરણ જિણેસર કેવલનાણી, ચઉવ્વિહ સંઘ પઈઠા જાણી;
પાવાપુરી સામી સંપત્તો, ચઉવ્વિહ દેવનિકાય જુત્તો. ૮
દેવે સમવસરણ તિહાં કીજે, જિણ દીઠ મિથ્યામતિ ખીજે;
ત્રિભુવનગુરુ સિંહાસણે બેઠા, તત્પિણ મોહ દિગંતે પઈઠા. ૯

ક્રોધ માન માયા મદ પૂરા, જાયે નાઠા જિમ દિન ચૌરા;
દેવદુંદુભિ આકાશે વાજે, ધર્મ નરેસર આવ્યા ગાજે. ૧૦

કુસુમવૃષ્ટિ વિરચે તિહાં દેવા, ચોસઠ ઈંદ્ર જસુ માગે સેવા;
ચામર છત્ર શિરોવરિ સોહે, રૂપે જિણવર જગ સહુ મોહે. ૧૧

ઉપશમરસભર ભરી વરસતાં, જોજનવાણી વખાણ કરેતાં;
જાણિઅવદ્ધમાણજિણપાયા, સુર નર કિન્નર આવે રાયા. ૧૨

કાંડતિસમૂહે ઝલઝલકંતા, ગયણવિમાણે રણરણકંડતા;
પેખવિ ઈંદ્રભૂઈ મન ચિંતે, સુર આવે અમ્હ યજ્ઞ હોવંતે. ૧૩

તીર તરંડક જિમ તે વહતા, સમવસરણ પહુતા ગહગહતા;
 તો અભિમાને ગોયમ જંપે, તિણે અવસર કોપે તણુ કંપે. ૧૪
 મૂઢ લોક અન્નણીઈ બોલે, સુર જાણંતા ઈમ કાંઈ ડોલે;
 મૂ આગલ કો જાણ ભણીજે, મેરૂ અવર કિમ ઉપમા દીજે. ૧૫

વસ્તુ છંદ

વીર જિણવર વીર જિણવર નાણસંપન્ન, પાવાપુરી સુરમહિઅ પત્તનાહ
 સંસારતારણ; તિહિં દેવેહિં નિમ્મવિય, સમવસરણ બહુ સુખકારણ.
 જિણવર જગ ઉજ્જેઅ કરે, તેજે કરી દિનકર. સિંહાસણે સામિય ઠવ્યો,
 હુઓ સુજય જયકાર. ૧૬

ઢાળ ૩ જી (ભાષા)

તવ ચઢિયો ઘણ માન ગજે, ઈદભૂઈ ભૂદેવ તો,
 હુંકારો કરી સંચરિયો, કવણસુ જિણવર દેવ તો; ૧૭
 જોજન ભૂમિ સમોવસરણ, પેખે પ્રથમારંભ તો,
 દહદિસિ દેખે વિબુધવધૂ, આવંતી સુરરંભ તો. ૧૮
 મણિમય તોરણ દંડ ધન્ન, કોસીસે નવ ઘાટ તો,
 વૈર વિવર્જત જંતુગણ, પ્રાતિહાર જ આઠ તો; ૧૯
 સુર નર કિન્નર અસુરવર, ઈન્દ્ર-ઈન્દ્રાણી રાય તો,
 ચિત્ત ચમક્કિય ચિંતવે એ, સેવંતા પ્રભુપાય તો. ૨૦
 સહસકિરણ સમ વીરજિણ, પેખવી રૂપ વિશાળ તો,
 એહ અસંભવ સંભવે એ, સાચો એ ઈન્દ્રજાળ તો; ૨૧
 તવ બોલાવે ત્રિજગગુરુ, ઈન્દભૂઈ નામેણ તો,
 શ્રીમુખ સંશય સામિ સવે, ફેડે વેદપએણ તો. ૨૨

માન મેલ્લી મદ ઠેલી કરી, ભગતે નામે સીસ તો,
 પંચસયાંશું વ્રત લીયો એ, ગોયમ પહિલો સીસ તો; ૨૩
 તવ બંધવ સંજમ સુણવી કરી, અગ્નિભૂઈ આવેઈ તો,
 નામ લેઈ આભાસ કરે, તે પણ પ્રતિબોધેઈ તો. ૨૪
 ઈણ અનુક્રમે ગણહર રચણ, થાપ્યા વીરે અગ્યારે તો,
 તવ ઉપદેશે ભુવનગુરુ, સંજમશું વ્રત બાર તો; ૨૫
 બિહું ઉપવાસે પારણું એ, આપણ તે વિરહંત તો,
 ગોયમ સંજમ જગ સયલ, જય જયકાર કરંત તો. ૨૬

(વસ્તુ છંદ)

ઈન્દભૂઈઅ ઈન્દભૂઈઅ, ચડિય બહુમાને, હુંકારો કરી સંચરિઓ,
 સમવસરણે પહુંતો તુરંત; હ સંસય સામિ સવે, ચરમનાહ ફેડે કુરંત,
 બોધિબીજ સજ્ઞાય મને, ગોયમ ભવહ વિરત્ત; દિક્ષ્મ લેઈ સિક્ષ્મા
 સહિય, ગણહરપય સંપત્ત. ૨૭

ઢાળ ૪ થી (ભાષા)

આજ હુઓ સુવિહાણ, આજ પચેલીમાં પુણ્ય ભરો,
 દીઠા ગોયમસામિ, જો નિયનયણે અમિય ભરો. ૨૮
 સિરિ ગોયમ ગણહાર, પંચસયા મુનિ પરવરિયા,
 ભૂમિય કરય વિહાર, ભવિયણને પડિબોહ કરે;
 સમવસરણ મઝાર, જે જે સંશય ઉપજે એ,
 તે તે પરઉપગાર, કારણ પૂછે મુનિપ્રવરો. ૨૯
 જિહાં જિહાં દીજે દિક્ષ્મ, તિહાં તિહાં કેવલ ઉપજે એ,
 આપ કન્હે અણહુંત, ગોયમ દીજે દાન ઈમ; ૩૦

ગુરુ ઉપરિ ગુરુભત્તિ, સામિ ગોયમ ઉપનીય,
 એણિ છલ કેવલનાણ, રાગજ રાખે રંગભરે.... ૩૧
 જો અષ્ટાપદ શૈલ, વંદે ચઢી ચઉવીશ જિણ,
 આતમલબ્ધિવસેણ, ચરમશરીરી સોય મુનિ; ૩૨
 ઈઅ દેસણ નિસુણેઈ, ગોયમ ગણહર સંચલિઓ,
 તાપસ પત્રર સએણ, તો મુનિ દીઠો આવતો એ. ૩૩
 તવ સોસિય નિય અંગ, અમ્હ શક્તિ નવિ ઉપજે એ,
 કિમ ચઢશે દઢકાય, ગજ જિમ દીસે ગાજતો એ; ૩૪
 ગિરુઓ એણે અભિમાન, તાપસ જો મન ચિંતવે એ,
 તો મુનિ ચઢીયો વેગ, આલંબવિ દિનકર કિરણ. ૩૫
 કંચન મણિ નિષ્પત્ર, દંડ કલશ ધજ વડ સહિય,
 પેખવિ પરમાણંદ, જિણહર ભરતેસર વિહિત; ૩૬
 નિય નિય કાયપ્રમાણ, ચઉદિસિ સંઠિઅ જિણહ બિંબ,
 પણમવિ મન ઉલ્લાસ, ગોયમ ગણહર તિહાં વસિય. ૩૭
 વચરસામીનો જીવ, તિર્યક્જંભક દેવ તિહાં,
 પ્રતિબોધે પુંડરીક, કંડરીક અધ્યયન ભણી; ૩૮
 વળતા ગોયમ સામી, સવિ તાપસ પ્રતિબોધ કરે,
 લેઈ આપણે સાથ, ચાલે જેમ જુથાધિપતિ. ૩૯
 ખીર ખાંડ ધૃત આણી, અમિઅ વુઠ અંગુઠ ઠવે,
 ગોયમ એકણ પાત્ર, કરાવે પારણું સવે; ૪૦
 પંચસયાં શુભભાવ, ઉજ્જવળ ભરિયો ખીરમીસે,
 સાચા ગુરુ સંજોગો, કવળ તે કેવળરૂપ હુવો. ૪૧

પંચસયા જિણનાહ, સમવસરણે પ્રાકારત્રય,
પેખવિ કેવલનાણ, ઉખ્ખનું. ઉજ્જ્ઞેય કરે. ૪૨

જાણે જિણવિ પીયૂષ; ગાજંતી ઘણ મેઘ જિમ,
જિનવાણી નિસુણેવિ, નાણી હુઆ પંચસયા. ૪૩

વસ્તુ છંદ

ઈણે અનુક્રમે ઈણે અનુક્રમે નાણસંપન્ન,
પત્રારહ સય પરિવરિય હરિય, દુરિય જિણનાહ વંદઈ;
જાણેવિ જગગુરુવયણ, તિહ નાણ અખ્ખાણ નિંદઈ;
ચરણ જિણેસર તવ ભણે, ગોયમ મ કરિસ ખેઉ,
છેડે જઈ આપણે સહી, હોસું તુલ્લા બેઉ. ૪૪

ઢાળ ૫ મી (ભાષા)

સામિઓ એ વીર જિણંદ, પુનિમચંદ જિમ ઉલ્લસિઅ,
વિહરિઓ એ ભરહવાસમ્મિ વરસ બહુંતેર સંવસિઅ;
ઠવતો એ કણય પઉમેસુ, પાયકમળ સંઘહિ સાહિઅ,
આવિઓ એ નયણાનંદ, નયર પાવાપુરી સુરમહિઅ. ૪૫

પેખિયો એ ગોયમ સામી, દેવશર્મા પ્રતિબોધ કરે,
આપણો એ ત્રિશલાદેવી, નંદન પહોતો પરમપએ;
વલતા એ દેવ આકાશ, પેખવિ જાણિય જિણ સમે એ,
તો મુનિ એ મન વિખવાદ, નાદ ભેદ જિમ ઉપનો એ. ૪૬

કુણ સમો એ સામિય દેખી, આપ કન્હે હું ટાલિઓ એ,
જાણંતો એ તિહુઅણનાહ, લોકવવહાર ન પાલીઓએ;
અતિ ભલું એ કીધલું સામી, જાણીયું કેવળ માગશે એ,
ચિંતવ્યું એ બાલક જેમ, અહવા કેડે લાગશે એ. ૪૭

હું કીમ એ વીર જિણંદ, ભગતે ભોળો ભોળવ્યો એ,
આપણો એ અવિહડ નેહ, નાહ ન સંપે સાચવ્યો એ;
સાચો એહ તુંહી વીતરાગ, નેહ ન જેણે લાલિઓ એ,
ઈણ સમે એ ગોયમ ચિત, રાગ વૈરાગે વાળિઓ એ. ૪૮

આવતું એ જે ઉલટ, રહેતું રાગે સાહિઉં એ,
કેવલ એ નાણ ઉત્પન્ન ગોયમ સહેજે ઉમ્માહિઓ એ;
ત્રિભુવન એ જય જયકાર, કેવલ મહિમા સુર કરે એ,
ગણધર એ કરે વખાણ, ભવિયણ ભવ ઈમ નિસ્તરે એ. ૪૯

વસ્તુ છંદ

પદમ ગણહર પદમ ગણહર; વરિસ પરચાસ,
ગિહિવાસે સંવસિય, તીસ વરિસ સંજમ વિભૂસિય;
સિરિ કેવલનાણ પુણ, બાર વરિસ તિહુયણ નમંસિય,
રાજગૃહી નયરી ઠવીઓ, બાણુંવઈ વરિસાઉ;
સામી ગોયમ ગુણનીલો, હોશે શિવપુર ઠાઉં. ૫૦

ઢાળ ૬ ઠી (ભાષા)

જિમ	સહદકારે	કોયલ	ટહુકે,
જિમ	કુસુમહ	વને	પરિમલ મહકે,
જિમ	ચંદન	સુગંધનિધિ;	૫૧

જિમ	ગંગાજલ	લહેરે	લહકે,
જિમ	કણયાચલ	તેજે	ઝલકે,
તિમ	ગોયમ	સૌભાગ્યનિધિ.	૫૨

જિમ	માન	સરોવર	નિવસે	હંસા,
જિમ	સુરતરૂવર	કણય	વતંસા,	

જિમ મહુયર રાજીવવને; જિમ રચણાયર રચણે વિલસે,
જિમ અંબર તારાગણ વિકસે,
તિમ ગોયમ ગુણ કેવલિને. ૫૪

પૂનમ દિન નિશિ જિમ સસહર સોહે,
સુરતરૂ મહિમા જિમ જગમોહે,
પૂરવ દિસિ જિમ સહસકરો; ૫૫

પંચાનન જિમ ગિરિવર રાજે,
નરવર્ધ ધર જિમ મયગલ ગાજે,
તિમ જિનશાસન મુનિપવરો. ૫૬

જિમ સુરતરૂવર સોહે શાખા,
જિમ ઉત્તમ મુખે મધુરી ભાષાં,
જિમ વન કેતકી મહમહે એ; ૫૭

જિમ ભૂમિપતિ ભુયબલ ચમકે,
જિમ જિનમંદિર ઘંટા રણકે,
તિમ ગોયમ લબ્ધે ગહગહે એ. ૫૮

ચિંતામણી કર ચઢિયો આજ,
સુરતરૂ સારે વાંછિત કાજ,
કામકુંભ સવિ વશ હુઆ એ, ૫૯

કામગવી પૂરે મનકામિય,
અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આવે ધામિય,
સામિ ગોયમ અણુસરો એ. ૬૦

પ્રણવાક્ષર પહેલો પભણીજે,
માયાબીજ શ્રવણ નિસુણીજે,
શ્રીમુખે શોભા સંભવે એ; ૬૧

દેવલધુરિ અરિહંત નમીને,
 વિનય પહુ ઉવજઝાય થુણિને,
 ઈણ મંત્રે ગોયમ નમો એ. ૬૨
 પરધર વસતાં કાંઈ કરીને,
 દેશદેશાંતર કાંઈ ભમીને,
 કવણ કાજ આયાસ કરો; ૬૩
 પ્રહ ઉઠી ગોયમ સમરીને,
 કાજ સમગ્ગહ તતખણ સિઝે,
 નવનિધિ વિલસે તાસ ધરે. ૬૪
 ચઉદ્દહ સય બારોત્તર વરસે,
 ગોયમ ગણહર કેવલ દિવસે,
 (ખંભ નયર પ્રભુ પાસ પયાઓ)
 કિયો કવિત્ત ઉપગાર પરો. ૬૫
 આદિ મંગલ એહ પભણીને,
 પરવ મહોચ્છવ પહેલો લીને,
 મેદ્ધિવૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો. ૬૬
 ધન્યમાતા જેણે ઉદરે ધરિયા,
 ધન્ય પિતા જેણે કુલ અવતરીયા,
 ધન્ય સદ્ગુરુ જિણે દિકિખયા એ; ૬૭
 વિનયવંત વિદ્યાભંડાર,
 જસ ગુણ પુહવિ ન લભે પાર;
 રિદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો (વડ જિમ શાખા વિસ્તરો એ) ૬૮
 ગૌતમસ્વામીનો રાસ ભણીને,
 ચઉવિહ સંઘ રલીયાયત કીને,
 સકલ સંઘ આણંદ કરો; ૬૯

કુમકુમ ચંદ્ર છડો દેવરાવો,
માણેક મોતીના ચોક પૂરાવો,
રચણ સિંહાસણ બેસણું એ. ૭૦

તિહાં બેસી ગુરુ દેશના દેશે,
ભવિક જીવના કારજ સરસે,
ઉદયવંત મુનિ એમ ભણે એ; ૭૧

ગૌતમસ્વામી તણો એ રાસ,
ભણતાં સુણતાં લીલ વિલાસ,
સાસય સુખ નિધિ સંપજે એ. ૭૨

એહ રાસ જે ભણે ભણાવે,
વર મંગલ લચ્છી ધર આવે,
મનવંચિત આશા ફલે એ. ૭૩

પ્રભાતે શુદ્ધતાથી એક માળા હંમેશા ગાગવી.
ૐ હ્રીં અરિહંત ઉવજ્ઞાય ગૌતમસ્વામિને નમઃ

Jainam Jayati Shasanam

WhatsApp-8898336677